

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Artykuł "5 Skolska hłdka. Kapitola uitelsk..."

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

TR 031.080

Data wydania oryginału

1910

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

01 001
Digitalizacja

Sociální demokraté na ochranu obecního majetku.

Z Vídne, 25. února.

Poslanci sociálně demokratičtí předstoupili v poslanecké sněmovně před vládu s otázkou, jejíž správné rozřešení by mělo pro chudý lid na venkově i pro obecní samosprávu dalekosáhlý význam. Je to návrh, jímž se vláda vyzývá, aby českému sněmu předložila osnovu zákona na takovou změnu obecního zřízení, aby užítky z obecního statku plynuly do obecní pokladny a obecní pastviny aby přešly v užívání všeobecné. Poslanci naši domáhají se tu ochrany obecního statku proti agrárním rustikalistům a v odůvodnění návrhu ukazují na základě úředních dat na neslýchaný způsob, jakým agrární rustikalisté s obecním statkem nakládají ku svému soukromému prospěchu a na škodu obcí i chudého obyvatelstva venkovského. Uskutečněním tohoto návrhu dostalo by se obcím slušného zdroje nových obecních příjmů, které dnes shrabují agrárníci, a v mnoha obcích, kde obecní statek je míry větší, získala by nejen obecní pokladna, ale nového příjmu mohlo by být i dobře užito k snížení obecních přírůstků, nebo k uplatnění různých účelů humanitních a kulturních.

Podaný návrh zní:

Návrh poslance Píka, Remeše, Habermanna, Biňovce, Folbra, Hornofa a soudr. na podání zákona zemskému sněmu království Českého pro změnu ustanovení obecního zřízení, pokud se týká užívání obecního statku.

Dle § 70. obec. zřízení král. Českého nabývají práv na užítky z obecního statku všichni ti rustikalisté a majitelé hospodářství, kteří užítky ty před r. 1864 z obecního statku brali. Oproti tomu všichni novousedlíci, přes to, že konají všechny zákonem jim předepsané povinnosti, z práv na užítky z obecního statku jsou vyloučeni, takže uživatelské právo jest zastaralým privilegiem malé menšiny rustikalistů v obcích, v nichž obecní statek stává. Z toho plyne, že způsob užívání obecního statku přiči se zájmem všeobecnosti, že škodlivě působí na hospodářské a finanční poměry v obcích, že zámožné třídě poskytuje se tím hospodářských výhod, kdežto většině obyvatel, domkářů i maloročníků těchto výhod se nedostává.

Ze obce přicházejí o značný příjem, jenž plyne na prospěch soukromých osob, že uživatelské právo jest namnoze i proti ustanovení zákona zneužíváno, že nezískatelné vlastnictví obce jest dokonce i zcizováno a soukromníky přivlastňováno, o tom mluví následující fakta:

Dle zprávy zemského výboru z r. 1888 vykazovala výměra pozemků obecního statku v Čechách 189.929 jiter 956 čtver. sáhů s čistým katastrálním výnosem 842.969 K 64 hal. Přibližně k tomu, že všechny obecní majetky — nezahrnující v to ovšem veřejný statek — měří 633.263 jiter 130 čtver. sáhů s katastrálním výnosem 4.243.429 K 20 hal., z čehož připadá na nemovité jmění, t. j. na takové nemovitosti, jichž užítky slouží výhradně k uhažení potřeb obecních, 443.253 jiter 774 čtver. sáhů, s čistým výnosem (katastrálním) 3.400.459 K 56 hal., zahrnuje v sobě obecní statek 30% půdy a 20% čistého veškerého výnosu obecního majetku! Zemský výbor však praví, že ve značné části obcí nebyly poměry vyšetřeny, takže číselce to jest o mnoho větší. Vezmou-li se za základ jen ony, zemský výbor král. Českého zjištěné číselce, vyzískali rustikalisté od r. 1864 z obecního statku užítky v ceně 35.404.724 K 88 h, což při zúrokování činí do dnes obnos přes 100 mil. korun. A obce nejen tímto způsobem byly o značný příjem zkráceny, ale byly i připraveny o své vlastnictví. Ve zmíněné zprávě zemského výboru se praví, že . . . „okresní zastupitelstva nekladla dělení obecního statku překážek a že zemský výbor může ze zkušenosti v praxi nabytých dovozů, že ztráty, které utrpěl obecní statek v Čechách knihovním zajištěním soukromých práv k němu, jsou velmi značné, snad značnější, jak se zemský výbor obává, než vůbec lze předvídati“. Jak se tato praxe provádí, o tom praví zemský výbor následující:

„Nejčastěji skládá se v obcích obecní výbor z rustikalistů, ježto jsou tito největšími poplatníky; a tu arcí členové obecního výboru nepodniknou nic, co by prospěch ubájení práv obce k obecnímu statku, poněvadž by tím škodili vlastnímu prospěchu. Takovým způsobem ustálí se držení a užívání obecního statku do té míry, že v obci vymizí úplně z paměti, že by dotyčné pozemky byly kdy bývaly vlastnictvím obce. A chtějí-li rustikalisté v takovém případě poměr tento knihovně sobě zabezpečiti, podají na obec žalobu vlastnickou, na kterou obec, zastoupena jsouc zase rustikalistou, přistoupí, a tak stanou se rustikalisté velmi hlukým způsobem vlastníky majetku původně obecního.“

Výpočty svými došel zemský výbor k tomu závěru, že obecní statek, který roku 1878 vypočten byl na 86.007 jiter, zmenšil se do r. 1888, tedy za 10 roků, o 73.593 jiter, které si rustikalisté zápisem do knih přivlastnili. Následkem toho zmenšilo se vlastnictví obce a zmenšil se též i obecní důchod. Obecní statek nejen že jest užíván přímo, ale v praxi bylo ustáleno i užívání nepřímé, jež bývá přenášeno na kováře a pastýře, kteří rustikalistům konají bezplatně anebo lev-

něji práce než ostatním občanům. Kromě toho všude tam, kde mají rustikalisté v obcích většinu, povolují z obecních prostředků výlohy na udržování a hlídání obecního statku ač jim, ce uživatelům povinnost tuto předepisuje zákon, a ne obci.

Z těchto okolností vysvítá, že užítky z obecního statku jsou brány ke škodě obce, že obecní statek je zneužíván a zcizován, že bývá rustikalisty přivlastňován a odprodáván a že vše to děje se na úkor obce, která ztrácí důchod, a poplatnictva, které obecními dárkami a přírůzky tento důchod musí nahrazovati. Poněvadž široké vrstvy venkovského obyvatelstva, jmenovitě domkáři a chalupníci, nemohou se dovolati spravedlivé úpravy zákona o užívání obecního statku, a vzhledem k tomu, že nespravedlivý zemský volební řád vylučuje možnost podání každého reformního návrhu na sněmu král. Českého, navrhuji podepsaní:

Slavná sněmovno račiž se usnísti:

„C. k. vláda se vyzývá, aby sněmu král. Českého předložila osnovu zákona na změnu obecního zřízení, a to v tom smyslu, aby užítky z obecního statku plynuly do obecní pokladny a obecní pastviny, jež slouží ku užívání jen jedné třídě obyvatel, aby přešly v užívání všeobecné.“

Po strážce formální navrhuje, aby za příčinou rychléjšího jednání návrh tento odkázán byl příslušnému výboru.

Podpisy.

Školská hlídka.

Kapitola učitelská.

Milý pane řídící! Napsal jste mi: „Píšte dál své články o škole obecné a městské, ale nezapomínejte, že školu nedělá jenom národ, lid, nýbrž — hlavně — učitelé.“

Souhlasím s Vámi záplna a nikdy nezapomínám na učitele jako školské činitele; nepíši o nich — toť pravda. A tak často bych zrovna o učitelích chtěl psát — oni opravdu „dělají“ a mohou „dělati“ školu. Avšak víte jistě, jako já vím, že psát o učitelích je namnoze chloulostivé. Mítí odchýlný názor o společenském postavení učitele, nežli jest v některých literách slavnostních programů, znamená vydati se nudě couravých prázdných polemik. Psát o učitelství a říci o něm slovo úhrnné nelze. Tím buď přikryvame vady slabých nebo obráceně škodíme dobrým, mluvce o nepěkných zjevech. U nás se tak děje obvykle; říká a píše se prostě „české učitelstvo“, ačkoliv tu není nic, co by se mohlo tím slovem označit, nic, co by si bylo vzájemně jen trochu podobno.

To „české učitelstvo“ dle svých zájmů a vlastností jest tak pestré jako strakatý kanafas. Avšak není to pestrá okna lahodící; ne, naopak, v té směsici jsou mnohé složky nepěkné i odporné. A tyto složky jsou také školské činitele, ty „dělají“ také školu — má se tedy o těch psát? Bylo by to jistě s prospěchem, avšak spojeno s nebezpečím, že vytýkaná nepěknost s jedné strany přibíhá se celému učitelstvu, se strany jiné že bude vyhrnut nos nad tím, že na neúčelové veřejnosti se o učitelích mluví. Neboť u nás nejsme si ještě dost vědomi, že nejen škola, ale i učitel soustřeďují na sebe zájem a že tomuto zájmu musí veřejnost dávatí přechod, zvláště ona veřejnost, které na stavu učitelstva záleží, jako na př. organizovanému dělnictvu. Lid nemůže se vzdáti a nevzdá se práva vlivu a kontroly nad školou, a proto věnuje svoji pozornost i učitelé. A učitelé naproti tomu musí si uvědomiti své postavení mezi lidem, postavení politické, kulturní, občanské — a ovšem i učitelské, a z ujasnění svého postavení říditi svoje jednání. Máme tu již tedy několik kapitol o učitelích — o jejich přesvědčení a práci politické, o jejich činnosti kulturní, o postavení občanském. Schází nám však dnes nejdůležitější kapitola: o hmotném postavení učitelstva.

Mám dojem, že jste mne chtěl svými slovy upozorniti na to, že učitel musí mít „dostatečné příjmy jako bytost, jež od vzduchu živa být nemůže“ — že jest nutno sdělovati s veřejností hmotné poměry učitelstva a ukazovati na to, jak zájem školy žádá, aby učitel byl dobře hmotně situován.

Vím dobře, že veřejnost zvláště nesympatizuje s úpravou učitelských platů. Totiž „veřejnost“ — ona část naší společnosti, která o učitelích v některých korporacích rozhoduje, politicky řečeno mladočestí, agrárníci, klerikálové a měšťáci vůbec. To učitelé dobře vědí, vědí a jsou si toho vědomi přes mnohá krásná slova a slibná hesla, tu u tam dle potřeby pronášená. V dělnických vrstvách dívají se na hmotné poměry učitelstva jinak; dělníci dobře znají křátnost živobytí a dovedou pochopiti snahu po zlepšení situace. Vyskytne-li se i mezi dělnictvem lhostejnost nebo dokonce závist učitelského platu, pak je to u dělníků, kteří sami mají poměry nesrovnatelně bídější, kteří vidí následkem toho boháče v každém, kdo má o šesták více. Celkem však by jistě organizované dělnictvo celou svou morální mocí podepřelo boj učitelů za zlepšení hmotného postavení, už proto, že jde o učitele školy obecné, které jest nutno vymáhati ze závislosti na rozhodujících místních veličinách, zejména na venkově ze závislosti na agrárních, dále z otroctví kondic, vyučování po hodinách, které ukrádají škole učitelovu energii a čas.

Však — rekněte — jest u nás nějakého boje? Soustředili jsme své síly za jedním cílem — úpravou platů? Voláme, naléháme? Ukazujeme své poměry? Srovnáváme je s poměry jiných?

U nás nebojujeme. Aspoň nelze říci, že různé ty návrhy, potichu napsané, potichu přijaté a potichu

někam podacímu protokolu přiložené jsou bojem. Jsme příliš, ba přespříliš slušní, příliš taktičtí. Krotčí jsme tak, jak se pro hmotný boj nehodí. Čekáme, že snad náš boj za nás vybojuje někdo jiný. Nikdo jej ovšem za nás nevybojuje, a pak se bude říkati: Běhle, přátelé učitelstve!

Bojme se bojovného víru, bojme se zbraní. Nelze říkat: Potřeby moderního učitele vyžadují, aby hmotné jeho poměry byly důstojné upraveny, nýbrž natno říci: Nechceme žít! Nesmíme se bát srovnání. Nerozpákoval bych se ve statistických exemplářích rozhoditi po Čechách leták s prostými ciframi o slušném četnickém, finančnickém, zemských úřednickém a učitelství. A říci vedle toho, kdo se stane četníkem, kdo může být i finanční strážce. Takový leták by řval. Už ta služební leta: Četníkům a finančnickům se počítají do penze i leta vojny, učitelům se nepočítají ani všechna leta opravdové služby před zkouškou způsobilosti.

Měli bychom i na půdě politické mluvíti o svých poměrech. Namnoze tu mluvíme, ba ve většině učitelství žurnalistiky byl umlčen nebo zůstal nepovšimnut návrh poslanců sociálně demokratických, aby paragraf říšského školského zákona, jímž se k úpravě učitelských platů odkazují zemské školní rady, byl změněn v ustanovení, že učitelské platy mají odpovídati platům posledních čtyř úřednických tříd. Děje-li se takovéto umlčování na místech rozhodnějších nebo dokonce ústředních, musí nutně vzniknouti dojem o politické předpojatosti vůči straně sociálně demokratické, kterážto předpojatost může snadno považována být za nafoukanost, jež nijak nemůže být dobrá pro dobu, v níž jest třeba pomoci té které politické straně.

Byly v Čechách chvíle jakéhosi všeobecného sblížení, všeobecného dorozumění — bylo to v bojích za všeobecné hlasovací právo. Tehdy byly vydány reakční prováděcí zákony k říšskému řádu školnímu. Veřejnost, zvláště dělnická veřejnost, postavila se příkře proti nim a zvítězila. Od té doby však sblížení až na výjimky přešlo, naopak nastala spíše propast mezi učiteli a širokými vrstvami lidu, které začly politicky žít, kdežto učitelé spíše politicky odumírat, nemohouce se často dost smířiti s politickou demokracií. Následky toho mohly by se nyní, v boji za hmotné postavení učitelstva, snadno objeviti. Je-li nutné (a jistě jest) opět sblížení lidu a učitelstva, jest možno jenom tehdy, sestoupí-li učitelé k lidu, obráceně není možno. Při ideálnosti politického přesvědčení lidových vrstev, při jednodušeosti a neúskočnosti tohoto přesvědčení však lze za to míti, že boj učitelstva za lepší hmotné postavení byl by i nyní, za tohoto stavu, mavně uvědomělými vrstvami lidu podporován. U organizovaného dělnictva rozumí se to samo sebou. — pl.

Z českého severu.

V Teplicích, 26. února.

Z našeho hnutí. Minulé neděle se konala v Teplicích konference důvěrníků školní mládeže v V. kraji. Průběh její byl důkazem, že v počtu i prohloubení organizací mládeže je znamenitý postup a že v některých místech spočívá těžiště celé práce na mladých soudruzích. Z přijatých usnesení zaznamenáváme projektovanou akci za rozšíření krajského listu „Severočeský Dělník“, akci protialkoholní a zvolení komise k ochraně učňů.

Proti připuštění jezovitů za katechety na obecních školách protestovalo dělnictvo okresu teplického v úterý na obrovsky navštívené schůzi, na níž referoval soudr. posl. Seliger.

Skandál v městském divadle teplickém. V úterý dávána byla v městském divadle tekem Verdiova opera „Aida“. Při zahájení představení žádal kapelník Szendrei volný listek pro svoji ženu a nešel dirigovati dříve, pokud mu nebylo vyhověno. Když byl urovnán tento spor, vytažena opona a hudba začala hráti, stáli choristé a choristky u svých pultů nemí a začali zpívatí teprve, když jim řídící sblíhl, že opět bude pro ně uspořádáno benevolní představení, jež jim mělo být odejmuto. Stávka tato vyvolala mezi publikem divadelním veliký rozruch.

Japonci hospítanty keramické školy v Teplicích. Nákladem vlády japonské přijeli do Teplic několik Japonců, aby hospitovali na tamější škole pro průmysl keramický. Mezi nimi jest inženýr Kanichí Kato.

Zjev, jehož sluší litovati. Členové centrální organizace kovodělníků v Mostě svolali poradu za účelem úpravy poměrů v továrně „Austria“. K poradě této byli pozváni „zástupci“ indiferentního dělnictva a předseda skupiny národně dělnické. Členům českého sociálně demokratického svazu kovodělníků byl přístup do schůze — zakázán! V Teplicích jsou neustále propouštění z práce a bohytatování na všech stavbách členové svazu českých zedníků. Bude-li dále trpěno jednání sekretáře centrální organizace zedníků Sigmantia, budou sice hmotné poškození čeští zedníci, ale následky se vymetí na těch, kteří české dělnictvo při všech akcích politických potřebují a nyní nechou ani prstem, aby těmto zjevům položili meze.

Malují čerta na zeď. V Horním Jiřetíně bude založena filiálka konsumního spolku teplického. Obchodníci tamější vydali leták k obyvatelstvu, v němž varují před novou filiálkou, za níž prý bude v zápětí následovat žádost o českou školu.

Risiko hornické. V šachtě „Gisela“ v Hůnu padl t. zv. „bunt“ (vozík na uhlí) na horníka E. Beera a přerazil mu nohu. — V Komořanech byl na t. zv. „bagru“ přejet dozorce Kiesvetter z Třebušic a zraněn tak, že za krátko skoná.

K obecním volbám v Trnovanech. Za krátko budou se konati v Trnovanech obecní volby, do nichž zasáhnou společně čeští a němečtí sociální demokraté vlastní kandidátní listinou. V Trnovanech žije na 4000 Čechů, z nichž mnoho je živnostníků a mají volební právo. Je tam též jedna z našich nejsilnějších českých organizací. Bude-li každý volič konati svoji povinnost, je naděje, že bude dobyt třetí volební sbor. Mělo by to ohromný význam pro celou českou menšinu v této 17.000 vesnici, kdyby na radnici místo šovinistů zasedli čeští i němečtí sociální demokraté.

Všechny místní organizace politické na venkově učiní v nejvlastnější zájmu, předplatí-li si nejméně jeden stálý exemplář „Práva Lidu“ pro své funkcionáře. Organizace, která nemá příležitosti sledovat události veřejné den za dnem, jest pro hnutí organizací mrtvou. Udržujte styk s hnutím denní četbou svého deníku!

Z Poorlicka.

Hradec Králové, 26. února.

Konference výborů odborových a politických organizací, konaná 18. února „Na Krátě“, usnesla se jednomyslně, aby do konce září t. r. vybirána byla 1 K od každého příslušníka naší strany na Královéhradecku jako dar strany naší na zbudování dělnického spolkového domu v Hradci Králové. Žádáme soudruhy, aby usnesením tímto se řídili a ve prospěch našeho stánku co možno nejvíce působili.

Působnost agitáčních komitétů mládeže v XI. kraji utušeně se rozvíjí, a máme za to, že mládež naší soudruzi neopomrou dle programu a zásad naší strany využiti všeho, co k výchově a povznesení mládeže dělnické vésti může. V tomto směru doporučujeme místním politickým organizacím, aby zakládání sekci mládeže, které jsou součástí našich organizací, úsilovně podporovaly. Zabráníme tím, aby jiné strany mezi touto lovily na prospěch svůj.

Spolek pro povznesení lidského blahobytu, zvláště stavění dělnických rodinných domků v Hradci Králové, ve valné hromadě 20. února usnesl se na postavení dalšího velkého domu živnostenského. Byl by to již šestý dům spolkem tímto postavený. Dosavadní činnost spolku tohoto ukazuje, jak nutno jest, aby dělnictvo akci těchto si všímalo. Stavěním levných bytů paralysována bude výška nájemného, které u nás stále stoupá. Přístupem za členy dokáže dělnictvo, jak vážné chápe své úkoly. Podíl je 100 K, který se může spláceti.

Poměry dělnictva na regulaci Orlice. Dobrodínce, kteří tak rádi ujmají se trýzněných koní, odkazujeme také ku prohlídce prací na regulaci Orlice. Tyto dny mohou spatřiti, jak dělníci, nad kolena ve vodě, musí pracovat, a to, jak jsme zjistili, po celý den. Představíme-li si nynější počasí, pak nemůžeme býti v pochybnostech o tom, že zde jest se zdravím dělníků přímo zločinným způsobem hazardováno. Pro tento případ není zde absolutně žádné omluvy. Při každé práci, kde jedná se o nepoprátelné poškození zdraví člověka, jest nutno hledati způsob, aby práce vykonány býti mohly pokud možno s nejmenším omezením všech následků, a zde nechala by se zavěsti práce tak nebezpečná pro zdraví na směnu pro více dělníků. Státi tři hodiny denně v promrzlé vodě bylo by ještě přepnutím pro člověka, ale nechalo by se souditi na dobrou vůli; takto nelze říci jinak, než že dozorcím orgánům jest lhostejno mrzačení lidí při práci. Tuto práci, jak nám bylo sděleno, koná dělnictvo za 28 haléřů za hodinu, což jest přímo neuvěřitelné. O organizaci ovšem u tohoto dělnictva není řeči a proto také poměry jeho dle toho vypadají.

Přednášky univerzitní extenze s programem: „O vývoji novodobého socialismu“ konati se budou v divadle Klicperové v neděli dne 6., 13. a 20. března vždy o 9. hodině dopolední. Přednáší dr. Foustek z Prahy. Vstupné pro všechny tři přednášky: I. sedadlo 1 K 40 h, II. sedadlo 80 h, k stání 30 h. K jednotlivým přednáškám: I. sedadlo 80 h, II. sedadlo 60 h, k stání 30 h. Dělnictvo platí polovic. Doporučujeme soudruhům, aby vzhledem k tematiku přednášek těchto se hojně účastnili.

Z Podkrkonoší.

Holice, dne 26. února.

V perlařském družstvu v Holicích vznikl následkem rozhodnutí představenstva a dozorců rady tohoto družstva, aby následkem hospodářského stavu snížena byla mzda zaměstnancům podniku, mzdový spor. Zaměstnané vybračky a banířky perel solidárně odmítly přijmouti nové mzdové poměry a daly bromaďné 14denní výpověď. Před cestováním a přijímáním práce v tomto podniku se varuje.

Valná hromada družstva dělnického domu v Holicích koná se dnes o 2. hod. odpol. v Dělnickém domě. Členové se žádají, aby určité se dostavili.

Nová organizace. Po leta již namáhají se naši soudruzi, aby hnutí naše zakotveno bylo v Jilemnici. Každý pokus byl marný. Jilemnice je město starovlastenecko-klerikální a ovzduším tak šosáckým, že mu není snad rovno po celých Čechách. Nejlepší ukázkou amejších poměrů jest ten fakt, že dostali jsme ve

městě tomto přes všechno naše působení při všeobecných volbách do rady říšské pouze 4 hlasy. Konečně poslední neděli založena zde byla po řeči soudr. Kulíčky ze Semil sociálně demokratická organizace přes veškeré překážky, činěné národními sociály. Pro naše soudruhy v Jilemnici hlavní práce teprve nyní počíná.

Stávka textilních dělníků u fy Daniel Glaser v Buřanech trvá již 6 týdnů. Tkalcí jsou solidárními přes to, že vyhrožuje se jim vystěhováním z továrních bytů, a odhodláno jest dělnictvo vytrvat do krajnosti. Četné dělníky raději odcestovalo. Dělnictvo v jiných místech žádá, aby zdrželo se cestování do Buřan a aby stávkující dle možnosti hmotně podporovali. Většina stávkujících je organizována.

Národní sociálové, kteří vedli stávku u fy Poslt v Boskově, při dohodě kladli za požadavek, joně jim také povolen, aby dělnictvu dáno bylo prázdno o slavnosti „božího těla“, o pontěch v Semilech a Boskově, na sv. Jana 16. května a vždy v sobotu odpoledne před božím bodem. Jest frapantním zjevem v okrese br. Lisého, že bratři chovají se ku klerikálům velmi rezervovaně a ve svém tisku mnohdy vystupují na jejich obhajobu před „útoky“ sociálních demokratů.

Tržba dělnického konsumu v Semilech v uplynulém roce dosáhla výše 160.000 K, oproti předcházejícímu roku vzrostla o 54.000 K. Semilští soudruzi nejlépe tím odpovídají štvárestí národních sociálů, kteří stále o našem úpadku.

JUDr. Jan Lošťák, řídící Zemské banky, mluví na schůzích v městech našeho kraje o stavbách dělnických domů a jejich financování a jako stoupenec strany národní sociální nedobře vyslovuje se — jak stalo se v Nové Pace — o sociálních demokratech. Upozorňujeme na toto naše soudruhy.

Za peníze všechno. V Miletíně oběsil se minulý týden nemajetný dělník Píhl pro nezhojitelnou nemoc. Pohřben byl bez církevních ceremonií za hřbitovní zdí. — V neděli utopila se zde pl. Lhotová, poštmistrová, jejíž pohřeb byl vypraven s veškerou církevní pompou.

Pro násilné smilstvo zatčeni byli v Hořicích 49letý Jan Čerych pro znásilnění 10leté školáčky a 40letý František Zedník pro znásilnění 13letého děvčete.

Z Poještědí.

V Liberci, 26. února 1910.

Na Tannwaldsku počínají naše organizace vážně řešiti otázku, jak zajistiti rostoucímu hnutí dostatečné místnosti. V minulém roce byli tamější naši soudruzi donuceni opustiti „Koloseum“ v Tannwaldě, kde po leta konali se naše projevy. Němečtí nacionálové počítali s tím, že vystěhují naše soudruhy z této místnosti, rozbijí tím i celé hnutí naše. To se ovšem nestalo. Dnes soudruzi činí vážné přípravy ku zřízení svého vlastního stánku a snaha, a jakou pracují, dává naději, že ku svému cíli dospějí. Týden co týden kvitují v „Ještědském Obzoru“ slušné obnosy, které scházejí se jim na darech. Jen tak dále.

Ve všech volebních okresech VIII. kraje konají se nyní s usnesením krajské konference přednášky o organizačním řádu strany, jichž povinni jsou se účastniti všichni stoupenci strany. Akce tato též se nejen cíle pozornosti našich organizací, ale i „Reichenberger Zeitung“ dostává z nich strach. Necházejí ani anarchisté, kteří vidí v tom zase sociálně demokratickou disciplínu. Pro nás podobné nářky jsou ovšem nejlepší známkou zdaru.

Jen jim pohroziti! V národním dělnickém „Libereckém Kraji“ čteme zajímavý článek. Počestná redakce brozí tam sáhodlouze libereckým českým živnostníkům, že bude přijímati inserty německých firem, pakliže se čeští živnostníci nezaváží k tomu, inserovati v národním dělnickém plátku. Tak naivní by orgán libereckých „bratrů“ přece neměl být.

Ve stavebním odboru na Liberecku dojde asi s nastávajícím jarem ku mzdovému boji se zaměstnavateli, kteří dle všech známek chystají se zahájití otevřený boj s organizací dělnictva tohoto odboru.

(Zasláno.)

Nítě, podšívky, krejčovské potřeby

za báječně levné ceny u firmy

JAKUB POLLÁK

PRAHA, Čeletná ulice č. 2 nové

(Zasláno.)

Steinerovy německé nebo anglické lekce lze obdržeti v všech knihkupců nebo přímo ze Steinerovy školy řeči v Kolíně, na náměstí č. 8. Proti zaslání 1 K obdrží se již první část kursu německého nebo anglického, jichž nauka jest dnes nejdokonalejším vzorem a umožňuje každému osvojit si hravě nejen řeč, ale dosáhnouti též úspěchu v každém povolání. — Píšte otelek přímo! Obnos ve známkách. Dva žáci budou vylosováni pro cestu zdarma do Londýna a Berlína se čtyřnedělním pobytem a celým zaopatřením.

(Zasláno.)

Do Smíchova a okolí!

S mnoha stran dochází mne denně z krubů mých pp. odběratelů stesky, že v mém smíchovském obchodě jest káva i obsluha daleko horší než dříve.

Vzhledem k tomu pokládám za svou povinnost prohlásiti, že na Smíchově nemám žádný pobočný závod a že v žádném obchodě na Smíchově má káva se neprodává.

Prosím proto, by moji pp. odběratelé v případě nákupu kávy na mé obchody laskavě se obrátili.

S dokonalou úctou

Karel Kulík,

velkoobchod kávou,

Praha, Václavské nám. 23.

1809

(Zasláno.)

Gráfova kostka (veřejněná)

1128

za

6 hal.

zůstane i nadále vrcholem dokonalosti.

Ve vlastním zájmu žádejte původní krabičky 10 kusů za 60 haléřů.

Ku čelení soutěží zavedená

GRÁFOVA KOSTKA jemná za 5 hal.

předčí daleko každou napodobeninu, o čemž jediný pokus přesvědčí.

R. STEYSPAL, velkovýroba požívatin Praha VII. 917.

(Zasláno.)

Vaříte pivo!

Balíček odbor. sestavení přípravy na 121. černého piva 90 h. Pošt. bal. do 5 kg. — 6 přípr. Návod vždy přiložen. — Mnoho pochvalných uznání! Žižkov, Karlova tř. č. 39.

Drogerie **J. HAVELKA**,

Dr. JANATKA lékař, nosní v Praze a ušní lékař Ovocná ul. 7

4691

Ordin. 10—11 a 2—4.

POZNÁMKOVÉ

BLOKY

vydané pro řečníky a agitátory v kožené imitaci s kapsou proavají se za 60 h, poštou za 70 h. Objednávky řídte jen na

Dělnické knihárství v Praze 1929-II. Telefon č. 4193.

Tamtéž obdržíte desky na Meissner: Jak se volí do obcí, za 70 h. Krejčí: Zlata hvězda, za 76 h. Šlecht: Buřiči, za 70 h. Sabina: Oživené hroby, za 60 h. Sabina: Na poušti I., II., po 70 h. Rudé Květy za 1 K. Jaro za 60 h. V zemi vše-hojnosti za 60 h. Lidovou Knihovnu za 40 h. Akademie za 90 h. Bebel: Žena a socialism, za 70 h; poštou o 10 h. více. — Veškerá vazba knih pečlivě a levně. Na skladě psací potřeby, pásky na psací stroje, papír na cyklostil a veškeré psací pomůcky. Spolkové knihy.

OBRAŤTE SE S DŮVĚROU NA DĚLNICKÉ KNIHÁŘSTVÍ.

Upozornění. Naše soudruhy náše našeho listu žádáme, aby při nákupu obraceli se s důvěrou na firmu, která v listě našem inserují. Při objednávkách nechť laskavě uvedou, že děje se tak na základě inserce v Právu Lidu.